Behandeling

Zenuw- en spierzwakte

Bij patiënten die opgenomen zijn op de Intensive Care, kan een zwakte of beschadiging van de zenuwen en/of spieren optreden.

Deze aandoening heet in het Engels ‘Intensive Care Unit-acquired weakness’ (ICU-AW).

Hier vindt u informatie over deze aandoening en over de gevolgen daarvan voor de patiënt.

(073) 553 26 81
Maandag t/m vrijdag 8.30 - 17.00 uur, bezoektijden 12.00 - 20.00 uur

Meer informatie over ICA-AW

Wat is ICU-AW?

Wat is ICU-AW?

Zenuw- en spierbeschadiging komt soms voor bij erg zieke patiënten die op de Intensive Care zijn opgenomen. Zij hebben vaak een ernstig ziektebeeld, zoals een bloedvergiftiging (sepsis). Door dit ziek zijn, komen er schadelijke stoffen vrij in het lichaam. Het gevolg hiervan is dat zenuwen en spieren in het lichaam niet meer goed gaan functioneren. De zenuwen kunnen daardoor niet meer goed opdrachten doorgeven aan de spieren. De spieren worden dan niet meer gebruikt. Als spieren niet worden gebruikt, worden ze slapper. Hierdoor zijn patiënten vaak niet meer in staat om te bewegen of goed te bewegen.

Wat zijn de oorzaken?

Onderzoek heeft laten zien dat ICU-AW pas na enige tijd optreedt en dat patiënten ernstig ziek moeten zijn voordat de zenuwen minder goed gaan functioneren. Bij de meeste patiënten is de beschadiging van zenuwen en spieren tijdelijk. De kracht in armen en/of benen komt na een paar weken tot maanden weer terug.

Welke klachten heeft iemand met ICU-AW?

De belangrijkste klachten zijn spierzwakte en minder gevoel. Patiënten hebben vooral minder kracht in de armen en benen.

Ook komt het soms voor dat patiënten de armen en benen helemaal niet meer kunnen bewegen. De skeletspieren zijn dan aangetast.

Naast de skeletspieren, zijn vaak ook de ademhalingsspieren aangetast. Hierdoor kan het moeilijk zijn voor een patiënt om te ademen zonder beademingsmachine. Het trainen van de ademhalingsspieren kost vaak veel tijd en het kan dan lang duren voordat iemand weer helemaal zelfstandig kan ademen. Het wennen aan ademhalen zonder de beademing kan dan ook moeilijk zijn.

Verder zijn er patiënten die moeite hebben met slikken door de spierzwakte.

Ook kan het zitten in een stoel een probleem zijn. Dit komt doordat de spieren in de romp nodig zijn om de balans te kunnen houden tijdens het zitten.

Hoe komen we erachter?

Wanneer een patiënt langere tijd opgenomen ligt op de Intensive Care en langzaam wakkerder wordt, merken de artsen bij het lichamelijk onderzoek of iemand misschien ICU-AW heeft. Ook de verpleegkundigen kunnen dit merken bij de verzorging van de patiënt. Zij merken dat de patiënt niet meer zelf kan bewegen. In deze situatie kan geen andere oorzaak hiervoor zijn, zoals spierverslappende medicijnen of een neurologische aandoening. Door dit verschijnsel - in combinatie met de ernstige ziekte die de patiënt heeft doorgemaakt - vermoeden zij dan dat de patiënt ICU-AW heeft.

De behandeling

Wat is de behandeling van ICU-AW?

Op dit moment is er geen behandeling voor ICU-AW zelf. Meestal is de zenuw- en spierbeschadiging maar tijdelijk en verbetert de spierkracht na een paar weken tot maanden. Het is belangrijk om de ziekte waarvoor de patiënt is opgenomen te behandelen en de lichamelijke conditie van de patiënt te verbeteren. De fysiotherapeut levert hier een bijdrage aan door met de patiënt te oefenen. In deze fase kunnen patiënten bijvoorbeeld beginnen aan het ontwennen van de beademingsmachine.

Ook de verpleegkundigen helpen de patiënt weer actiever te worden. De patiënt kan later zelf oefeningen doen om zijn of haar conditie te verbeteren. Regelmatig bewegen is daarvoor belangrijk. Wanneer het slikken moeilijk blijft, kan een logopediste hiermee helpen.

In de weken tot maanden na de opname op de Intensive Care kunnen de meeste patiënten nog merken dat ze nog last hebben van verminderde spierkracht en verminderd uithoudingsvermogen.

Meer informatie of vragen?

De artsen en verpleegkundigen van de IC overleggen dagelijks met elkaar over de voortgang van de behandeling. U kunt met vragen of opmerkingen over de verzorging en de behandeling van uw familielid altijd terecht hen. Om de privacy van de patiënten te waarborgen, geven onze artsen en verpleegkundigen alleen informatie aan de contactpersonen.

Bekijk ook de video over verworven spierzwakte (https://vimeo.com/889482199?fl=pl&amp%3Bfe=sh) op de IC van IC Connect.

Betrokken afdelingen

Intensive Care (IC) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/intensive-care-ic)

Code ICA-046

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis